

IMPORTANCE OF MEDICAL TECHNOLOGY IN MEDICAL PRACTICE

Hamidova Dिल्фуза Ilxomovna

Husratova Shaxina Jalol qizi

Ravshanova Gulrux Jamshid qizi

teachers of Bukhara Health College named after Abu Ali Ibn Sina

Abstract: *It is very important to use tools, devices and all technical equipment for the purposes of diagnostics, treatment and medical rehabilitation, as well as preventive, sanitary-hygienic and anti-epidemic measures, and it is difficult to imagine these processes without them. The emergence and improvement of medical technology, mainly various equipment, is historically connected with the development of surgery, obstetrics and gynecology, ophthalmology, and other fields of clinical medicine.*

Keyword: *Technical advances, Biological microscopes, Optics, heart valves, pacemakers.*

"ЗНАЧЕНИЕ МЕДИЦИНСКИХ ТЕХНОЛОГИЙ В МЕДИЦИНСКОЙ ПРАКТИКЕ"

Хамидова Дилфуза Илхомовна

Нусратова Шахина Жалол кизи

Равшанова Гулрух Жамшид кизи

преподаватели Бухарского колледжа здоровья имени Абу Али ибн Сины

Аннотация: *Очень важно использовать инструменты, приборы и все технические средства в целях диагностики, лечения и медицинской реабилитации, а также профилактических, санитарно-гигиенических и противоэпидемических мероприятий, без которых трудно представить эти процессы. Появление и совершенствование медицинской техники, в основном различного оборудования, исторически связано с развитием хирургии, акушерства и гинекологии, офтальмологии и других областей клинической медицины.*

Ключевые слова: *Технические достижения, Биологические микроскопы, Оптика, сердечные клапаны, кардиостимуляторы.*

"TIBBIY TEXNOLOGIYANING TIBBIYOT AMALIYOTIDAGI AHAMIYATI"

Hamidova Dिल्фуза Ilhomovna

Husratova Shaxina Jalol qizi

Ravshanova Gulrux Jamshid qizi

Buxoro Abu Ali ibn Sino nomidagi jamoa salomatligi texnikumi o'qituvchilari

Annotatsiyasi *Diagnostika, davolash va tibbiy rehabilitatsiya, shuningdek, profilaktika, sanitariya-gigiyena va epidemiyaga qarshi tadbirlarni o'tkazish uchun asboblari, asboblari va barcha texnik jihozlardan foydalanish juda muhim va ularsiz bu jarayonlarni tasavvur qilish qiyin. Tibbiyot texnologiyasining, asosan, turli jihozlarning paydo bo'lishi va takomillashishi tarixan jarrohlik, akusherlik va ginekologiya, oftalmologiya va klinik tibbiyotning boshqa sohalarining rivojlanishi bilan bog'liq.*

Kalit so'zlar: *Texnik yutuqlar, biologik mikroskoplar, optika, yurak klapanlari, yurak stimulyatori.*

XIX asrda sanoat ishlab chiqarishi yutuqlari, Fan va texnika yangiliklari bilan bog'liq holda fizioterapiya, operativ jarrohlik, shuningdek, sterilizatsiya, dezinfeksiya uchun mo'ljallangan vositalar hamda juda katta miqdorda tibbiyot texnikasi, asbob-uskunalarini paydo bo'lgan bosh ladi. XX asming 2-yannida tibbiyot texnikasining takomillashishida elektronika, optika, yadro fizikasi, robot texnikasi muvaffaqiyatlari muhim rol o'ynaydi. Ilmiy texnika yutuqlari tibbiyot texnikasining tamoman yangi namunalari ishlatilishi esa davolash va diagnostika imkoniyatlarini kengaytirdi. Optika yutuqlari tufayli qo'liga bilan, elektr toki bilan va ovoz bilan boshqariladigan operatsion mikroskoplar yaratildi, ularning qo'llanilishi operativ oftalmologiya va otorinolaringologiya, rekonstruktiv xirurgiya (shikastlanish natijasida amputatsiya qilingan qo'yoqlarning bitishi), kardiokirurgiya va neyrokirurgiya imkoniyatlarini ancha kengaytirdi. Biologik mikroskoplar ham ancha takomillashdi. Tola optikasining ishlatilishi tamoman yangi diagnostik endoskopik priborlarning yaratilishiga zamin yaratdi. O'tgan asrning 50-yillari oxirida texnik lazerlar paydo bo'ldi va ular o'sha paytdan boshlab tatbiq etila boshlandi. Ulardan ko'z to'rt pardasini yaratishda, glaukoma davolashda, abdominal xirurgiyada, qon-tomirlari operatsiyalarida foydalaniladi va u qo'shimcha pichoq sifatida xizmat qilmoqda. Ultratovush qurilmalari akusherlik amaliyotida, ichki organlar, yurak tomir tizimi, bosh miya tekshiruvlari diagnostikasini mukammallashtirdi. Klinik amaliyotda teplovizorlar qo'llanilishi tufayli kuyishlar va sovqotishdagi to'qimalar neyrokrozi chegaralarini aniqlash mumkin bo'ldi. Tana (teri) harorati o'zgarishi bilan bog'liq turli kasalliklar diagnostikasini amalga oshirish osonlashtirildi. Mavjud bo'lgan va qayta ishlab chiqarilayotgan tibbiyot texnikasiga elektron texnikasi, ayniqsa mikroprosessorlar jadallik bilan tatbiq etilmoqda. Ular diagnostikasini tezlashtirishga va davolash profilaktik choralar-tadbirlarni o'tkazishga, fundamental va amaliy ilmiy tadqiqot ishlarini olib borishga imkon beradi. Zamonaviy elektron usul mashinalaridan tizim tibbiy yordamni tashkil qilishda aholini dispanserizatsiya qilishda, qabul bo'lgan ishni optimizatsiyalashtirishda, butun davolash jarayoni, laborator diagnostika, shifoxona ichidagi simli va radioaloqani tashkil qilishda foydalanilmoqda, biotexnik sistemadan esa qo'yoqlar protezini tayyorlashda foydalaniladi. Turli xildagi endoprotezlar yurak klapanlari va bo'g'im protezlari, sun'iy yurak va kardiostimulyatorlar, keratoprotezlar ishlab chiqish va ularni klinikada tatbiq etishda juda katta yutuqlarga erishildi. Davolash amaliyotida magnitli qurilmalar keng tarqalmoqda. XX asming 20- yillaridayoq tibbiy

magnitlar oftalmologiyada ko'zdan voVmetall jismlarni chiqarib olishda qoilanilgan. 50-yillarda xirurgiyada tatbiq etilgan (masalan, suyaklarni lCionetrutib operatsiya qilinganda), turli xildagi magnit qurilmalari fizioterapiyada qoMlanilmoqda, bu yutuqlar magnitoterapiya usullari yaratishga imkon yaratdi. Turli kategoriyadagi tibbiyot xodimlarining ishini yengillashtiradigan va kasallarning statsionardagi sharoitini yaxshilaydigan qurilmalar ishlab chiqilmoqda va keng tatbiq etilmoqda (ular kichik mexanizatsiya vositalari deb ataladi). Ularga turli tipdagi kataloglar (jumladan, ko'tariladigan panelli), avtomatlashgan bog'lov va operatsion stollar, yotoqdagi kasallarni ko'tarish va qayta joylashtirish, kuygan kasallarni davolash uchun moslamalar va boshqa tibbiy jihozlar yaratildi. Zamonaviy tibbiy texnikasining intensiv rivojlantirish va uni ommaviy axborot vositalariga yoritib borish hamda jahonning yetakchi olimlari bilan hamkorlikda ishlash maqsadida hamdo'stlik Davlatlari orasida «Tibbiyot texnikasi» ilmiy jumali nashr qilindi. «Butun ittifoq klassifikator»ga muvofiq «Tibbiyot texnikasi» mahsulotlari jahon standartlariga asoslangan holda yuqori sifatli klassifikatsion guruhlar asosida ishlab chiqarilmoqda.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Bazarbayev M.I., Tulaboyev A.K. va boshq., Tibbiyotda axborot texnologiyalari, Darslik. Toshkent. 2018 y.
2. Bazarbaev M.I., Ermetov E.Ya., Sayfullaeva D.I., «Ta'limda axborot texnologiyalari», Darslik. Toshkent. 2018 y.
3. Shortliffe, E. H., & Cimino, J. J. (2013). Biomedical informatics: computer applications in health care and biomedicine. Springer Science & Business Media.
4. Shortliffe, E. H., & Cimino, J. J. (2014). Biomedical Informatics: Computer Applications in Health Care and Biomedicine